

საქართველოს
საბჭოთავო
საბჭო

მშობლები

3-4

საბჭოთავო 1932

ჭა, მოედო ქუჩას ისევე
სმაურობით ცეცხლი ბრძოლის,
კუნდი კუნდებს შუობრად მისდევს
ლოზუნგებით, დროშით, დოლით.

ათი წელი გაგვითავდა,
მეორე ათს დღესვე ვიწუებთ,
მშობის დროშას გაუძლით ძაღლა
და დავიჭერთ უფრო მტკიცედ!
სეიმა. ქუჩის გრაგანს
უერთდება ჩვენი სმები:
მტერს და ორგულს დაუცხებთ მაგრად
და რკინასებრ განუმტკიცდებით.
ქართუელს, სომეხს, ოსს თუ აფხაზს
გვაკავშირებს მხოლოდ მშობა,
ჩვენ ცხოვრებას ვჭედავთ ახალს,
ძველი იწვის და ემსობა!
მაშ დაჭკარი სწრაფად, მაგრად,
დაჭკარ ჩქარა, დაჭკარ დოლი,
ძიუვეუთ, ძიუვეუთ ქუჩის გრაგანს,
ჩქარა, აბა, ერთი! ორი!

ნოე დაფნარელი.

პაპარა ლეზიონები ჩათს საბჭოთა შაჰრეაოპაჰი.

დილა... მსემ გარღვია ღრუბლების ნაფლეთები და ამაჲდ სტეორცნა სსიჲები მიღამოს.

მწკრიჲად დაწეობილნი მიეჲურებიან ოქტომბრელები ჩაის საბჭოთაჲ მჲურსეობაჲში. მათი მტკიცე ნაბიჲები იმის მახჲეებელია, რომ ისინი მალე დაღებთან სოცმჲენებლობის სადარაჲჯოსჲ.

აი კიდეც მიეიდენ; ნორჩი ლეგიონები მწეანეჲელსჲე გაიძაღენ ჩაის ბუჩქების გამარგულაჲში უფროსების დასახმარებლად.

მედგრად მჲესია ნორჩი სელები ჩაის ბუჩქებს. ერთი მიზნით გატაცებულნი, ისინი წინ მიიწეჲენ. სარეჲელა ბაღახი ოჲში დახოცილ ჲარისკაცებოჲთ ეჲინება მიწას.

— ჩამორჩენა არ გემართებს, ამხანაგებო! — წჲრიღლა სმით გაიეისეისა ნუჲემ და თონი მაგრად მოიქნია.

— ასე, ამხანაგებო, ჩამორჩენა რა ჩჲენი საკადრისია, „ჩამორჩენილებს სეემენ ჩჲენში!“ — ამაჲდ დაიძახა კოლაჲ და განაგრძო: — ეს მია სოსოს, სტალინის, ლოჲუნგია.

— ეოხად, კოლა, რომ ასე მალე მჲეისწაღლია ბეღადის მითება, — მიუახლოჲდა მას სელმძღჲანელი თინა.

— მე უფრო კარგი ბავშვები ვიცი ამს. სტალინის სიტყვებიდან, —
ჩაილაპარაკა თამრომ.

— თქვი, თქვი! — ერთხმად შეჭვივირეს ამხანაგებმა. მან ამხვი
პოსა დაიჭირა და დაიწყო: „არ უნდა ჩამორჩე მოძრაობას, რად-
გან ჩამორჩენა ნიშნავს იმას, რომ მოსწუდე მასებს, მაგრამ არ
შეიძლება აჩქარებაც, რადგან აჩქარება ნიშნავს მასებთან კავშირის
გაწყვეტას“.

თამროს სიტყვები მკუსხარე ტაშმა დაფარა.

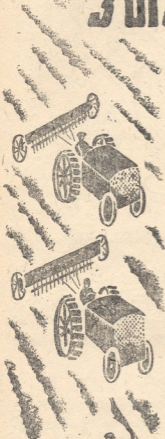
— ხედავთ, ამხანაგებო, როგორ განვითარებულან კოლა და
თამრო! ეს იმიტომ, რომ ისინი სისტემატურად კითხულობენ
ჟურ. „ოქტომბრულ“-ს. კარგი იქნება, თუ დანარჩენებიც ჟურ. „ოქ-
ტომბრული“-ს მუდმივ შეითხველებად გადაიქცევიან და წიგნების
კითხვას უფრო ბუჯითად მოჰყიდებთ სულს.

სელმძღვანელმა კაათავა. ბავშვებმა ერთხმად წამოიძახეს:

— ჩვენ ვუკლანი გამოვიწერთ ჟურ. „ოქტომბრულ“-ს და ვუკ-
ლანი ვიკითხავთ.

— მამ ასე, ამხანაგებო, ესლა კი დროა შინისაკენ გავბრუნდეთ.
ნორჩი ლეგბონი დაიძრა.

ვთესავთ

მსე მსურვალებით კაშკაშებს,
თბებიან ველსე იები,
მინდურად გასულან განგამით
დამკვრელი კოლექტივები.
ბაჟუბიც დილით დგებიან,
სარობენ მათი კულები,
კოლექტივს ესმარებიან
მეჯიბრში გაწვეულები.
გარჯა იწვეა მსიურად,
კვირტს ისხამს სეთა ღერები,
ძროძობენ კოლექტიურად
დამკვრელი ზიონერები.
ვთესავთ ხნულს მანქანებითა,
კაქდება ვეელას მკლავები,
ვთესავთ, რომ შემოდგომითა
დადგეს მოსავლის სვაყები!

ზ. სამადაშვილი.

მე გაოსჯობენი ხან

პირველი ეპიზოდი — ტაყაყაყის ვა-
ზონში.

კონდუქტორი ქალი: — ვინ არის უბილეთო, ვინ არის უბილეთო? თქვენი ბილეთი? (ტრამვაიში შემოდის გერმანელი, თავზე ფეტრის ქუდი ახურავს, ხელში საზღვარგარეული ჩემოდნები უკავია. შემოვიდა და კარი ღია დატოვა).

მგზავრები: — მოხურეთ კარი! — ზაფხული ხომ არ გგონიათ! — მეკარეები არ არიან აქ!

კონდუქტორი: — ვინ არის უბილეთო, ვინ არის უბილეთო? (გერმანელს) თქვენი ბილეთი!

გერმანელი (ვაკვირვებით შესცქერის კონდუქტორს და მხრებს იჩეჩავს)

კონდუქტორი: — მოქალაქენო, აღგილი არ არის, ვაგონი მიდის! (გერმანელს) ფული გადაიხადეთ!

მგზავრი: — უფასოდ არ შეიძლება მგზავრობა.

(გერმანელი მაინც განცვიფრებული შესცქერის კონდუქტორს).

კონდუქტორი (ვაჯავრებული) მოქალაქე, აიღეთ ბილეთი, თო-

რემ იძულებული ვიქნები ვაგონიდან გადავსვათ.

(გერმანელი ისევ იჩეჩავს მხრებს)

მგზავრები: — ჩვენებური ენა არ ესმის, მოხიე ბილეთი და მიეცი.

(კონდუქტორი ქალი ხევეს ბილეთს და აწოდებს გერმანელს. გერმანელი უაღრესად განცვიფრებული დგას).

გერმანელი — მე ქართულად გესმის. რა მიხდა შენ ქალმა? (მიუთითებს კონდუქტორ ქალს). ცუმ რუიგენ მენშენ?

კონდუქტორი: — გადაიხადეთ, ან გალით ვაგონიდან! არ წაგიყვანთ უფასოდ, არა!

გერმანელი: — ვას?

კონდუქტორი: — რას და რაც ოცჯერ გითხარით!

მგზავრი: — ჩადი ძირს, თორემ მილიციაში წაგიყვან!

გერმანელი: — მე გინდა კონდუქტორ, ნამდვილად კონდუქტორ.

მგზავრები: — რაო, რაო? ერთი ამას უყურეთ! მაშ ეს ამხანაგი ვინდაა, კონტუქტორი არ არის?!

გერმანელი: — არა, კონდუქტორ არა, ქალია, ქალია, ფრაუ.

კონდუქტორი: — თქვენ, მოქალაქე, უფლება არა გაქვთ...

გერმანელი: — ქალი კონდუქტორ არა, ქალი კაბა შემიკვრე, კონდუქტორ ნაინ!

მგზავრი ქალი: (მეზობელ მგზავრს) გესმის, ამხანაგო, როგორ ყოფილა იქ, მის ქვეყანაში!

გერმანელი: — ნახა უცხოელი, ტყუილი მინდა! დას ისტ ძალიან სისულელღე, დას ისტ ზერღუმ! მე ნახავს ნამდვილი კონდუქტორ! (გადის წინა ბაქანზე) ვატმანთან დგას ახალგაზრდა კაცი, ფორმის ტანისამოსში გამოწყობილი, გერმანელს იგი კონდუქტორი ჰგონია).

გერმანელი: — კონდუქტორ, თქვენ სად არი! აიღო ორი შაურნი! თქვენმა ჩანთა ის ქალი წავიღე, თქვენ აქ რა ვაკეთე?

ახალგაზრდა კაცი: რას მივდებ-მოვდებით?

ვატმანი: — შედით ვაგონში, მოხურეთ კარი!

გერმანელი: — მე ძალიან გინდა ფული გადამიხადე.

ახალ. კაცი: — შიგ შედი, შიგ! გერმანელი: — კონდუქტორი, ჩქარი ქალია: ფული მოგცემო.

ახალ. კაცი: — რა უცნაურია? არ გინახავს არასოდეს კონდუქტორი ქალი, არც ვატმანი ქალი? აი ეს ამხანაგიც ქალია, ხედავ? (ვატმანი იხედება გერმანელისაკენ).

გერმანელი. — უნმეგლის! არ დაგიჯერა, დაგიჯერა!

ვატმანი ქალი: — შედით ვაგონში, მოხურეთ კარი.

გერმანელი: ქალი ვატმან ვის გამოიგია. ქალი ვატმანი არ დაგიჯერა! ეს მამაკაცი. თქვენ მოტყუება, თქვენ დაგცინით უცხოელს. მე ვაბრაზდება, მე იჩივლებს თქვენი მილიცია.

პირველი მ-მ. ძალი — მილიციონერი

გერმანელი: — ჰერ მილიციონერ, მე უცხოელია, ტურისტი, თქვენი ქვეყანა კი დაგცინის. მე იძულებული ტრამვიდან წამოსულიყო...

(უცებ დაინახავს, რომ მილიციონერი ქალია)

გერმანელი: ეს რა ხედავს! ქალი—მილიცია! ჰერ მილიცია—ქალი! თუ ქალაქი დღეს კარნავალია, კაცების ტანისამოსი აცვიათ, ნამდვილად ქალია?

ყველა მხრიდან მოდიან სხვადასხვა პროფესიის ქალები).

ქალები: ქალი—კონდუქტორი! ქალი—მეფზოვე, —ჩვენ სამუშაოზე ვდგავართ ყოჩაღად. შევძლებთ ვატმანობას, შევძლებთ შოფერობას, ვართ მატარებელზე შემანქანედაც. ჩვენს ქვეყანაში მამაკაცის გვერდში დგანან

ქალებიც და აშენებენ ქარსნებს, ფაბრიკებს. ჩამორჩენილ ქალებს თქვენ ვეღარ ნახავთ, ქალების რიცხვი სწრაფად მატულობს საზოგადო სამუშაოზე. იზრდება რიცხვი დამკვრელი ქალების ჩვენს ბრიგადებში. მოვერევით სამუშაოს, მოვერევით!

გერმანელი:—მე არ უნახავს ამგვარ ქალებს! მე იცის ქალები ტანისამოსი შეკერე, სადილი გააკეთე, ქალები—დედები, ქალი—ცოლი, მაგრამ, ერშტაუდ, მე გაოცებული ხარ!

6.

მაგაფხულის ჰირი

გაზაფხულია. ქარი
აუენებს კორიანტელს,
ზამთრის დღეები გაქრენ
და სადღაც კადიფანტენ...
ესღაც შრომობენ სარბად,
ძართავენ ურუმს, გუთანს,
ელთან შრომას, აღბათ,
საგაზაფხულია ხნულთან!
კოლექტიური ძღვერით
გაბიძგებთან ველად.
—აბაშავეთ სელი,
ნათესებს უნდა შევლა!

ქარია, მაგრამ მანც
დგას გაზაფხულის ჰირი,
გაქრს დღეები მკაცრი,
ზამთარს ეცვალა ფერი!

თესვა დავიწყეთ, თესვა!
აბიძგებთან მამინ,
და მოესმება ველსაც
საგაზაფხულია ძარმი!

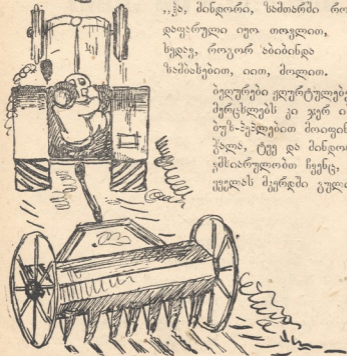
გ. შატბერაშვილი.

საბავშვო თეატრი

„გახსენებოდა! ჰერი, ბიჭო!“ —
შეძახდა მკვირცხლად ბუნამ,
და აიყნო უძველებლის
წინამდელით სკოლის ესო.
„აჰ, მინდორი, სამთარში რომ
დაფარული იყო თოვლით,
სედაჲ, როგორ აბიბინდა
სამძახებით, იით, ძალით.

ბელურები ქაღურტულგებნ,
მერცხლებს კი ჯერ ისევ ველით,
ბუნ-ჰელებით მოიფინა
ჭაღა, ტყე და მინდორ-ველი.
აქსიარულობთ ხეენც, ბიჭებო,
უფლას მკერდში გული უთრთის,

მოდის, ხელად ერთი მძღვალა
აუისროლოთ ჩვენი ბურთი!..
მაგრამ ამ დროს უცებ... უცებ
აწკარუნდა სკოლის ხარა,
და ბავშვების მთელი ჯგუფიც
სკოლისაკენ გაეჩქარა.
გაკვეთილის თემა იყო
განაფხულის თესვის გეგმა,
რომ ციფრები მოცემული
გაადიდონ ბრიგადებმა,

სოდაბუნის ტრაქტორებმა
გააძიონ ხელად, სწრაფად,
რომ ეოველი კოლექტივი
მოხვდეს სოღმე წითელ დღეს,
რომ ტემპებით, დაძკვერულობით
და გაძლილ სოცძმევიბრებით
კოლექტიურ მინდორ-ველზე
აღაღანდეს ჯეჯილეები.

ნოე დაფნარელი

მამა-მუილი

გაზეთი

პეტეკო ლევეშინი იჯდა კლასში და ხატავდა. მასწავლებელმა
ბავშვები სასეირნოდ წაიყვანა. პეტეკო კი დატოვეს — ის დილას
წაეჩხუბა ერთ ბავშვს.

უცბად ზინა შემოვარდა კლასში. მას ხელში გაზეთი ეჭირა.

— პეტეკო, პეტეკო! აი ამ გაზეთში მამაშენზე წერია!!

მასწავლებელმა გამოართვა ზინას გაზეთი,

— მამაშენი სტალინგრადის სატრაქტორო ქარხანაში მუშაობს?
ჰკითხა მასწავლებელმა პეტეკოს.

— დიახ, — უპასუხა პეტეკომ.

— აი, წაიკითხე.

პეტეკომ წაიკითხა:

„სტალინგრადის ქარხანაში ცუდად მუშაობენ და ამით ხელს უშლიან ქარხანას შემდეგი მუშები: ივანოვი, ლევინი და კრავჩენკო“.

— ხედავ, მამაშენი შენსავით ზარმაცი ყოფილა, — თქვა ელიკომ. — ქარხანა შეარცხვინა.

— კოლმეურნეობა ტრაქტორის ელის, მამაშენი კი დაქედიფობს! თქვა ზინამ.

— თუ ტრაქტორი არ გვექნება, მაშინ პურიც არ გვექნება, — ჩაერია ლაპარაკში ვასო.

აყაყანდენ ბავშვები, დაუწყეს პეტეკოს შერცხვენა.

პეტეკო ხმას არ იღებდა. გაწითლდა, შერცხვა, მამის მაგივრადც შერცხვა.

— დღეს პეტეკომ წიხლი ჰკრა კოლას და აატირა, — დაუმატა ივანოვმა.

— იცით რა, ბავშვებო, მოდი, პეტეკომ სოცშეჯიბრებაში გამოიწვიოს მამამისი! — წამოიძახა ლენამ.

— მამამისი ხომ სტალინგრადშია! — გაიკვირა პავლემ.

— მერე რა, მისწეროს: „მე არ ვიზარმაცებ, მამიკო, და შენც ნუ შეარცხვენ ქარხანას“.

პეტეკო უცხად გამოცოცხლდა.

— მოდი, მართლა მივწერ!

— ჰო, ჰო, კარგი იქნება, სოცშეჯიბრებაში გამოიწვიე.

— მაგრამ, იცოდე, არ შეგვარცხვინო!

— ჩვენ თვალყური ვადევნოთ, დავებმართოთ, და პეტეკო შესრულდება პირობას, — გადაწყვიტეს ბავშვებმა.

პეტეკო გახარებული იყო...

წერილი.

წერილი მზად იყო. ჯგუფმა საერთო კრებაზე განიხილა ის და გადაწყვიტა მისი გაგზავნა. აი ეს წერილი:

„სტალინგრადი, სატრაქტორო ქარხანა, მუშა ვასილ ივანეს ძე ლევინის.

მამიკო!

გაზეთში წაიკითხეს ჩემმა ამხანაგებმა და მითხრეს — მამაშენი ზარმაცი ყოფილაო.

შენ, თურმე, არ აკეთებ ტრაქტორს, და ჩემი ამხანაგები და-

შტინიან: გლახა მამა გყოლიაო, გლენებს ტრაქტორი სჭირდებოდათ, მამაშენი კი ზარმაცობს და სამუშაო დღეებს აცდენსო. მამიკო, გიწვევ სოცშეჯობრებაში. ვნახოთ, ვინ აჯობებს — მე თუ შენ! მე კარგად ვისწავლი და სხვადასხვა სასარგებლო საქმეს გავაკეთებ. მომწერე პასუხი.

შენი შვილი პეტეიკო.

წერილი თვითონ პეტეიკომ ჩააგდო საფოსტო ყუთში.

ამ დღიდან ის სულ გამოიცვალა: კლასში წყნარად იჯდა და ბეჯითად მეცადინეობდა.

ერთ დღეს მან კლასში მოიტანა სამხედრო აეროპლანის მოდელი.

— გვატყუებს, ალბათ სხვები დავხმარენ, თვითონ რას გააკეთებდა! — თქვა ნიკომ.

— არაფერიც! თვითონ გააკეთა! მე მინდოდა დავხმარებოდი და არ ჰქნა! — წამოიძახა პეტეიკოს მეზობელმა ბიჭმა.

პეტეიკოს სამხედრო კუთხის მოწყობა დაავალეს. ის იყო ნამტვრევების შეგროვების ხელმძღვანელი, ბოსტანში მან რვა კვალი გამარგლა.

— ყოჩაღ, პეტეიკო! — ამბობდნენ ბავშვები.

— სულ გამოიცვალა პეტეიკო, — ადასტურებდა მასწავლებელიც.

პეტეიკოს კრებაზე მადლობა გამოუცხადეს, მისი პორტრეტი კედლის გაზეთში მოათავსეს.

პეტეიკოს ჯავრი კლავდა: ვაი თუ მამამ შემარცხვინოს, იქნებ ისევ ზარმაცობსო.

წერილის პასუხი არ ჩანდა.

პასუხი

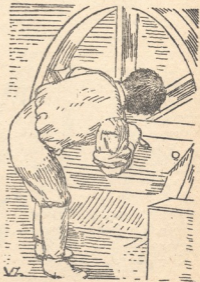
გავიდა ორი თვე. ერთ დღეს მასწავლებელმა პეტეიკოს უხმოდ გადასცა წერილი. კონვერტზე მსხვილი ასოებით ეწერა:

„ლენინგრადი, ლახტინის ქუჩა, № 22. საბავშვო სახლი № 17 პეტია ლევშინს“.

პეტეიკომ გახსნა წერილი და დაიწყო კითხვა:

„საყვარელო შვილო!

მივიღე შენი წერილი. შენ მართალი ხარ: ახლა მე თვითონ მრცხვენია, რომ ცუდად ვიქცეოდი. შენ გამოწვევას ვიღებ. მე

უკვე დამკვრელი ვარ. ამ თვეში ორჯელ უფრო მეტი გავაკეთებ-
დღეები არ გამოცდენია და არც გავაცდენ. ვნახოთ, როგორ შეა-
სრულებ შენს პირობას.

შენი მამა ვასილი“.

მთელი კლასი უგდებდა ყურს პეტეკოს.

— ყოჩაღ! — წამოიძახა კოლამ.

— ყოჩაღ, პეტეკო! — თქვა მასწავლებელმა.

პეტეკო ამაყად იყო: მან და მამამისმა შეასრულეს თავისი-
პირობა.

— მეც მივსწერ მამაჩემს, — თქვა ელიკომ.

— რას მისწერ? — ჰკითხა პეტეკომ.

— რას და გამოვიწვევ სოცშეჯიბრებაში.

— გამოიწვიე, რა, მე რა მენაღვლება. ვნახოთ, ვისი მამა აჯობებს!
შ. თ.

ბოსჯანი

(გაგრძელება)

გარეთ იანვარია, ყინავს, გო-
გონებს კი ახლა ხახვი ქოთანში
კი არა, დიდყუთში აქეთ. ხახვის
მთელი ტყე ამოსულა. გარეთ
ცივა, ქარბუქია, აპოლონის კარ-
ტოფილი კი მთელი ოთხი გოჯის
სიმაღლე გაზრდილა. კომბოს-
ტოს ყუთშიაც იხარა თესლმა;
„შვიდი თავი იქნება უთუოდ“
ამბობს აპოლონი. მოსწრება-
შვილები უკვე წვენს მწვანე ხახ-
ვით აზავებენ და კამას ხომ
ყველაფერს აყრიან.

როდესაც სტუმარი მოვა, მამი-
და პურის ქერქზე მოაყრის და
ფშქვნილ კამას. — აბა, მიირ-
თვით, რა საუკუხოვო კამაა,
ჩვენი ბოსტნისაა!

მათიკო უსათუოდ მიაყვირებს:

— ეს ჩვენ მოვიფიქრეთ კამა,
პოლიკომ კი აა!

აპოლონი ამბობს:

— მე კარტოფილი მოვიფიქრე.

— ჩვენ ხახვი.

— მე — თვისბოლოკი.

— ჩვენ თალგამი.

და შეიქნება ერთი ყვირილი-
და ალიაქოთი.

— კარგი, დაჩუმდით, ბავშებო!
ისე ყვირით, რომ სასმენი ბარა-
ბანი გაუსკდება ადამიანს.

როდესაც მამიდა დაიწყებდა
ყვირილს, გაჩერება აღარ შე-
ეძლო.

ცხადი იყო: აპოლონმა გაი-
მარჯვა. როგორც გინდა თქვით,
და მის კომბოსტოს ვერავინ ვა-
დააქარბებდა. მამიდამ აღარ
იცოდა, რა ექნა. ყვავილების
მთელი ტყისაგან მარტო ფიკუ-
სები და კაქტუსები დარჩა, და
ისიც კაქტუსის გვერდით თალ-
გამი ეთესა, ფიკუსის გვერდით
კიდევ ქარხალი.

მამიდას აღარაფერი დარჩე-
ნოდა, გარდა მოთმენისა, და

ათმენდა. მაგრამ მაინც ძალიან
ეწინოდა ბავშვები ავად არ გამ-
ხდარიყვენ სინესტისაგან, რომე-
ლიც ოთახებში გააჩინეს. რასაკ-
ჯირველია, წყალი, ბოსტნეული,
სველი იატაკი — ყველაფერი სი-
ნესტეს აჩენს, შეიძლება ბავშვებს
ციება შეეყაროს.

ძალიან წუხდა მამიდა.
თებერვლის დამლევს აპო-
ლონმა თქვა:

— დღეს სადილად თვისბო-
ლოკი გვექნება.

გოგონები აღელდენ, აფუს-
ფუსდენ, აყვირდენ.

მთელი ოჯახი თვისბოლოკის
ყუთისაკენ გაემართა.

წინ მიდიოდა აპოლონი, აპო-
ლონს თეფშით ხელში მისდევდა
მამიდა, მამიდას — ნანიკო, ნანი-
კოს — მათიკო.

გოგონებს ცნობისმოყვარეო-
ბით პირისნახევი ყურებამდე
გაეჭიმათ, თვალები გადმოეკა-
კლათ.

აპოლონი მივიდა ყუთთან
ამოგლიჯა წითელი თვისბო-
ლოკი, გაბერტყა მიწა და დადვა-
თეფშზე.

უცებ საშინელმა ყვირილმა
მოიცვა მთელი ბინა:

მოსწრებაშვილებმა დაიგრა-
დღეს „ვაშა“.

მაშარ დაეყვირათ? თეფშზე წი-
თელი ბოლოკის მთელი გროვა
მწყო.

აპოლონმა ამოიღო კიდევ
ცამეტი ცალი თვისბოლოკი.
როგორ ახრაშუხებდენ მოსწ-
რებაშვილები სადილზე თვისბო-
ლოკს!

აპოლონი გოგონებს აჯავრებს:

— ჰო, რაო? მოიგეთ მალე
მე მთელ ოთახს მიწას მივაყრი
და ხორბალს დავეთესავ, თორემ
თქვენ რალაც ქეციანი ხახვი
მოიფიქრეთ!

— ჩვენ თალგამიც მოვიფიქ-
რეთ, დაიცა, გაიხარდოს . . .

— მე სალათი დავთესე!

— ჩვენ კამა!

— მე . . .

მამიდამ ასწია ხელები:

— გაჩერდებით თუ არა, ბოლო-
სადა ბოლოს! მოსვენება აღარ
არის თქვენგან!

აპოლონის სახელი შორს გა-
ვარდა. მთელი სკოლა აპოლო-
ნის შესახებ ლაპარაკობდა.

— აპოლონს კომპოსტო აქვს,
ზამთარში დარგო!

— კარტოფილიც აქვს.

— კამაც.

— ოხრახუშიც.

— თვისბოლოკიც

თვითონ აპოლონი საუზმედ
ხან თვისბოლოკს მოიტანს, შავ
პურზე დადებს, ხან პურს კაშას
მოაყრის.

ბავშვებს შეშურდათ: როგორ
შეიძლება აპოლონს ბოსტანი
ქქონდეს და ჩვენ კი არაო!

ბავშვებმა გადაწყვიტეს: უსა-
თუოდ ხვალვე მოვაწყოთ ბოს-
ტანიო, და მეორე დღეს მთელი
კლასი ყვავილების ქოთნებით,
ქილებით, ყუთებით და მიწით
ავსეს.

გამგემ, პეტრე ივანეს ძემ
შეიხედა კლასში და გაკვირდა:

— ეს რა ამბავია?

ბავშვებმა უპასუხეს:

— ბოსტანს ვაკეთებთ.

— რა ბოსტანს?

— გვინდა ბოსტანი გავაკეთოთ,
ისეთი, როგორიც აპოლონი
მოსწრებაშვილს აქვს.

— აჰა, — თქვა პეტრე ივანეს
ძემ, — ეს კარგად მოგიფიქრიათ.
მხოლოდ კლასში ბოსტნის მო-
წყობა უხერხულია. უმჯობესია
სკოლის ეზოში ამოვარჩიოთ
უფრო მზიანი ადგილი ბოსტნი-
სათვის. ბოსტანი, რასაკვირ-
ველია, ძალიან სასარგებლოა.
ცხრაშვილს წელს, როდესაც შიმ-
შილობა იყო, ბოსტანმა დიდ

ძალი ხალხი იხსნა შიმშილით
სიკვდილისაგან: ვისაც კი შეეჭ-
ლო, მაშინ ყველა ბოსტანს
აკეთებდა. სახელმწიფოს დახ-
მარება უნდა გაუწიოთ, ძალიან
კარგს იზამთ, თუ ბოსტანს გაა-
კეთებთ. იფიქრეთ, რა სარგებ-
ლობას მოიტანს: თუ ყველაფერს
კარგად მოიყვანთ, საუზმეს ჩვენი
ბოსტნეულისაგან გავაკეთებთ.
ზამთრისათვისაც მოვიმარაგებთ.
აპოლონი მოსწრებაშვილო, შენ
ყოჩალი ბიჭი ხარ! დაეხმარე
ბავშვებს ბოსტნის გაკეთებაში.

როგორც კი დათესეს ბავ-
შვებმა თესლი, სხვა ყველაფერი
დააეწყდათ, მხოლოდ ბოსტან-
ზე ზრუნავდნენ.

აპოლონი რჩევას აძლევდა,
ბავშვები კი ეკითხებოდნენ:

— აპოლონი! კიტრი როგორ
უნდა დავთესოთ?

— პოლიკო! გვითხარი, გოგრა
როგორ დავრგოთ? გვინდა გოგ-
რა დავრგოთ.

— მოსწრებაშვილო! ნიახური
როგორ დავთესოთ?

აპოლონი კი ყველას პასუხს
აძლევდა, აპოლონიმა იცოდა,
როგორ უნდა დაითესოს კიტ-
რი, როგორ უნდა გაიზარდოს
უზარმაზარი გოგრა ნაკელზე,
იმიტომ რომ სამი წიგნი წაიკითხა
ამის შესახებ.

ერთი კვირის შემდეგ ბავშვებს
ზოგს ქილებში, ზოგს ყუთებში
და ზოგს ქოთნებში — თესლი
ამოუვიდათ, ზოგს კი არა.

პეტრე კოკუნძაძემ მოიბრუნა თუ
არა სკოლაში, მირბის თავის
ქილასთან, ქილაში კი არაფერი
არ ამოღის.

მარო ნარხოვის ყვავილის ქო-
თანშიც არაფერი ჩანდა, რო-
გორც პირველი დღეს, ისე მე-
ხუთე დღესაც, მხოლოდ მიწა
იყო.

ტასიკო პეტრიაშვილის თალ-
გამი ამოვიდა, მაგრამ მერე
ტასიკომ ქოთანი გატეხა.

პეტრიკო კუნძაძე, მარო ნარ-
ხოვი და ტასიკო პეტრიაშვილი
ეს-ეს არის ატირდებიან: სხვა
ბავშვების ყველასი ამოვიდა და
ხარობს, როგორც რიგია, მათი
კი არა.

მაშინ გამგემ უთხრა მათ:

— იცით რა, ბავშვო, წავი-
დეთ ყველანი აპოლონთან და
მისი ბოსტანი დავაფვალთ.

ვინც ვერაფერი მოიყვანა, ხა-
ხავს, როგორ უნდა კარტოფი-
ლის ან თაღგამის დათესვა.

ბავშვები დიდხანს ხმაურობდენ
სიხარულისაგან, საექსკურსიოდ
წავიყვანენო, მერე სად: აპო-
ლონ მოსწრებაშვილის ბოსტნის
სანახავად!

ექსკურსია ზეგისთვის დანი-
შნეს, 25 აპრილისთვის.

აპოლონი პირდაპირ გაფრინ-
და შინისაკენ.

შევარდა სახლში და დაიყვირა:

— მამიდა! ნანიკო! მათიკო!

ზეგ ჩემი კლასი ჩვენთან საექს-
კურსიოდ მოდის, ბოსტნის სანა-
ხავად.

(დასასრული იქნება).

6.

მინდვრად.

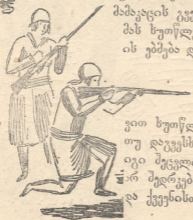

ნახ. ლეილა თაბუკაშვილის (9 წლისა)

ჩვენი პანაშენი

რვა მარტია, ქალი სარობს,
 ქუჩებისკენ კვიწვევს დილა,
 მოემსადეთ, აბა, ხქარა,
 ქეთო, ელო, ხელი, ირა!
 ხედავ, დროშებს როგორ შლიან,
 როგორ სარობს მთელი ქუჩა,
 ახლა ცრემლებს აღარ ღვრიან,
 მათ სისარულს დრო არ უჩანს.
 წარმოებას ქალი მართავს,
 მტრების ენა დახუმა,
 ის დასვასთან ძაფებს ართავს,
 იგი იბრძვის აბრეშუმთან.

მამაკაცის გვერდით იბრძვის,
 მას ხუთწლეულებს უძევს წილი,
 ის ებძება დასვებს მვერდით,

ვით ხუთწლეულის მტკიცე კამირი.
 თუ დაგვესხა მტერი თავსე, —
 იგი შეცვლის თოფად დასვებს,
 მარ შედრეკება ბრძოლის ველსე
 და ქვეუნიისთვის თავსაც დასდებს.

გოგონა ეპიპანია

ორი წლის ჯონი გრევეტი მსახურობს ვილსონ და ბლეკის სავაჭრო სახლში და დღეში სამ დოლარს იღებს.

მაგრამ ეს კიდევ არაფერი! ჯექ ბელი სულ ერთი წლისაა, და ისიც მსახურობს ვილსონ და ბლეკის სავაჭრო სახლში.

ტომ კერბელი კი მხოლოდ სამი თვისაა, ისიც არ ჩამორჩა თავის ამხანაგებს და მუშაობს ამ სავაჭრო სახლში.

სავაჭრო სახლის ამ სამი მოსამსახურის წლოვანება ერთად სამი წელი და სამი თვეა. ისინი ერთ სახლში ცხოვრობენ და ეოველ დილით ერთად მიდიან სამსახურში.

ჯონი მამაცად მიაბიჯებს ნიუ-იორკის ქუჩაზე, ჯექი უფროს მძისთან სელჩაკიდებული ძლივს დაბობლავს, სამი თვის ტომ კერბელი კი დედის ხელებზე მოკსახურობს.

ტომი არასოდეს არ ტირის, არ ვუირის, მსიარულად იღიმება და ათვალიერებს მღაზიაში მყოფთ.

სამაკეოროდ დედამისი არა ერთხელ იწმენდს ცრემლებს, როდესაც უუერებს სამი თვის ტომს, რომელიც იბუღებულა იბუშაოს უძუ-მეფარი მამის მაკეორად.

ეს ფირმის უფროსმა მოიგონა, იგი მღაზიაში ამსახურებს ბავშებს სამი თვიდან ხუთ წლამდე.

იგი ვუბნებოდა თავის ამხანაგს:

— თქვენ ნახავთ, ჩემო ძვირფასო, როგორ უცბად აიწევს ჩვენი საქმე... ეს ახალი გამოგანება... მხოლოდ ბავშვები ღამაზე უნდა მეფარნით.

ეს ძალისა წარმოადგენს დიდ, განათებულ ოთახს, სადაც ირეუიან სხვადასხვა წლოვანების ბავშვები.

მათ შორის ფუსფუსებენ ძალისის ნოქრები, ახალგაზრდა ქალიშვილები.

— ჯონ! ჩაიცივი ეს სწორტსმენის კოსტუმი. ფრთხილად, არ დასიო.

მეორე ქალი ჯეკს ეხ-

მარება მატროსკის ჩაცმაში. ტომს კი არშეებით მორთულ მშვენიერ საცვლებს აცმევენ.

ტომ კერბელი, სამი და კეტი საწოლებში ჩააწვინეთ იმ ფანჯარაში, სადაც საწოლი ოთახია, — ამბობს საბავშვო მორთულებათა განყოფილების გამკე. — არ დაგაზიწუდნო, თითოეულ ბავშს დასანახ ადგილას მიაბნეთ საცვლების ფასი. ბავშვები შესვლაურის ტანისამოსში დააყენეთ მეორე ფანჯარაში... ისინი კი, რომელთაც სწორტსმენის კოსტუმები აცვიათ, ქუჩებში ატარეთ: მაშინ ხალხი უფრო მიაქცევს მათ უურადლებას.

საბავშვო მოდების უშველებელი ფანჯრების წინ აუარებული ხალხი მოგროვილიყო. ერთ ფანჯარაში მოწუობილია გემის ბაქანი, სადაც დადიან ზაწაწინა შესვლაურები. მეორე ფანჯარა მთების ჰეისაქს წარმოადგენს. ბავშვთა შესაშე ფანჯარაში მდიდარი საწოლი ოთახია. სამი ბავში მორთულ საცვლებში წევს თეთრ ლოცინში. აი ამ ოთახში არის ტომ კერბელი.

მეიდველთა სურვილით ვიტრინიდან გამოჰყავთ ესა თუ ის ბავში. ისინი ხელს ასლებენ ბავშვებს აქეთ-იქეთ ატრიალებენ. ცხადია, მეიდველს სურს კარგად დაათვალიეროს ტანისამოსი.

ჯონი მოხდილია, იგი მიჩვეულია ამას და ჩუმადიტანს ასეთ წაშებას. ჯეკ ბელოუ თუშცა მიეჩვია, მაგრამ დაუბოლოებული მოსოძებით დაღლილი ვერ ითმენს და იწეებს ხელიდან გასწლტომას.

მამინ მორიგე ქალს შეუმ-
ჩნეულად მიჭევას იგი მოშო-
რებულ ოთახში და იქ კარ-
გად მოხვდება ბავშვს.

—სამაგელო ბავშო, შენ-
თვის დიდი სანია ურები
აღარ აუწევიათ! უუვირის
მას საბავშო ტანისამოსების
განუოფილების გამკე.

ჯაკიც იშულებულია და-
მორჩილდეს ბედს. სულ

ერთია, მეორე დღეს დედა ისევ უკან მოიყვანს მას. იგი მხოლოდ
იცრემლებს და ზატარა მუშტებით იფშენებს თვალებს.

სავაჭრო სასლის საუკეთესო მოსამსახურებაც, კეთილმა ტომ
კერბელმაც დაიწყო ურჩობა. მას მოსწუინდა გაჭიმული წოლა მაგარ,
მსხლეტავ არძიის საცვლებში, ცდილობდა გამომძვრალიყო იქედან,
გაესლართა ამ არძიებში, დაიწყო ბღაუილი და უსირცხვილოდ არ-
ძიების გლეჯა. ფირმის ამ სირცხვილს ეველა შეიღვეული სედავდა.

საღამოს, როდესაც დედა მოვიდა ტომის წასაყვანად, მალაზიის
გამკე მივარდა მას:

—შეკიდლიათ წაიყვანოთ თქვენი მევირაღა, მე ვითხოვ თქვენს
შვილს. უსაქმურია, არ სურს მუშაობა, ამას გარდა, მან საცვლები
დაგვისია. ამას ჯამაგირიდან გამოვუქვითავთ.

და სამი თვის ტომი, ისე, როგორც მისი მამა, უმუშევარი გახდა.

თ. დ.

**საბჭოთა კავშირში უმუშევრობა მოსპობილია,
კაპიტალისტურ ქვეყნებში კი უმუშევრობა
დღითი-დღე იზრდება!**

შუადღე იდგა. დედამიწას მსიარულად დასცქეროდა სვეიდან თბილი მზე; შავ, ტალახიან ქალაქის მოედანზე მდგარი ჩინელი რიკუმები, ანუ, როგორც იქ უწოდებენ, „ჯენერკუმები“ ჩამსხდარი-უფნენ თავიანთ ზატარა ვტლებში მუშტრების მოლოდინში, ზურგი მსისათვის მიეშვირათ და ტკბილად სთელემდენ. არ ეძინა მოლოდ კანაპირას მდგარს, კონკეში გასვეულ ჩინელ ზატარა რიკმას, თავი ძირს დაეხარა და შავი ჭუჭყიანი ხელით, ფიქრებში ვართუ-ლი, უასროდ სრესდა მუნლებზე დადებულს, ფაიფურის ჯამში შეოფ მონარჩენ ბრინჯს. ტაოს გამხდარ, გაუვითლებულ სასეს, უფერული თხელი, მაგრად მოკუმშული ტუნებით და შავი ჩაცვნილი თვალებ-ბით, მწუსარების ჩრდილი ეფინა.

ფიქრი იმაზე, თუ რით ეეიდნა სასუბლიოდ ბრინჯი და წითე-ლი ლობიო, რომ დაეპურებინა მოხუცი ბრმა დედა, — ელვასავით უფლიდა თავში და მოსვენებას არ აძლევდა.

იან დიდხანს იყო ასე ჩაფიქრებული.

უსბად მის წინ ადამიანის გრძელმა ჩრდილმა გაიელვა. ტაო მოუ-ბრუნდა. ეს იყო კოსტად ჩაცმული მდიდარი მოქალაქე. მან სმამაღ-ლა ჰკითხა:

- ღონიერი და მამაცი ხარ?
- დიას, ბატონო!

— მაშ ქალაქვარეთ, მო-ლოდ ჩქარი ნაბიჯით! ფულს მაძინ მოგცემ, თუ ჩქარა წა-მიუყვან...

ზატარა რიკმა საჩქაროდ გად-მოსტა, სავარძელი გაბერტვა, მო-იმარჯვა დიდი უვაილებით, ფიჭ-ვის ტოტებით მორთული ზატარა ვტლი და ქალაქვარეთ გააქანა. აი, გაიარეს ჭუჭყიანი ქა-

ლაქი თავისი სასწავლებით და სუფრის ოდენა ეხო-ბაღებით. თვალწინ კაიშალა მწვანე, აუვაუებული მიდამოები. ჰაერი აუვაუებელი ნუშისა და ატმის სურნელებით იყო გაქვინთილი, რომელშიაც მსიარულად და უდარდელად დაბსუოდენ გამჭვირვალე ფთიანი მწერები.

რაც ქალაქს მოშორდენ, ტაოს ერთსეჲ არ დაუსვენია, თუშკა კი დაიღალა, შუბლიდან ოფლი წურწურით ჩამოსდის და გამხდარ ბეჭებსე მთლად მისწებებია დაკერებული ლურჯი საღათი, რომელსედაც ხანდახან მაკრად გადაარტყამდა თავის ლერწმის ჯოხს მსუქანი მოქალაქე.

ბოლოს ტაო საშინლად დაიღალა, ფეხები დაუშმიდა, უკვე მძიმედ სუნთქავდა, ჰაერი აღარ ჰყოფნიდა, ისრისობოდა... და როგორც კი დაინახა გზის მოსახვეუში აუვაუებული ატმის სე, კადაწვიტა იქ დასვენება; ისიც იყო ფესს მოუნელა, რომ თავსე და ბეჭებსე რაღაც საშინელი ტკივილი იგრძნო, - ეს მდიდარი მოქალაქე იყო, რომელიც დაუსოგავად სცემდა ჯოხით ჰატარა ტაოს და თან უფვიროდა:

— დამცადე, შე არამხდავ, ჰოლიციელთან წაგათრიო, შე ძაღლის ლეკვო!

ტაოს წუთს თვალეში დაუბნელდა, მუსლებში მოიკვცა და წაიქცა. მაშინ გამხეცებული მოქალაქე გადმოხტა და ჯოხთან ერთად წისლეუბიც დაუშინა.

მაგრამ ჰატარა რიკმა არ ინძროდა.

ის კიდევ დიდხანს სცემდა ტაოს და მხოლოდ მაშინ დაბნება თავი, როდესაც შეამჩნია, რომ ჰატარა რიკმას ნახევრადგაღებული ჰირიდან და ცხვირის მარცხენა ნესტოდან მუქი ფერის სისხლი გადმოსდიოდა და ბაღასი წითლად შეეღება.

გიორგი გაბუნია.

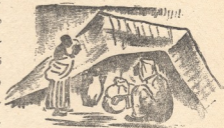
არაბები.

ზატარა ჰასანა, მისი შშობლები და და-ძმაც — უველანი არაბები არიან, არაბეთში ცხოვრობენ.

მცხუნვარე შისისკან ჰასანას კანი მთლად დამწვარი აქვს და შავად ლაზლანებს. მისი თვალები შავია და მკვირცხლი, თმაც შავი აქვს. თავსე თეთრი ჩაღმა ჰსურავს, რომ მსემ არ დაჰქრას, მოკრძო და განიერსასხელოებიანი თეთრი ხალათი აცვია.

ჰასანას მამას ბუქირი ჰქვია.

ბუქირიც გრძელსა და ქათქათა ზერანკსე თეთოს ან ჭრელსრლებიან წამოსასხამს ატარებს და, ჰასანასავით, თავსე თეთრი ქსოვილი აქვს მოხვეული, რომელსაც მატელის უათნით იკრავს.

ჰასანა მეტად მოძრავი და მოხერხებული ბიჭია, საუცხოოდ დაჯირითობს ცხენსე, არ ეშინია შორი მანძილის და სრულიადაც არ იღლება.

ჰასანას სამშობლო.

ჰასანას სამშობლო შორეული უდაბნოა. იქ არ არის არც მწვანე ველი, არც უვაილოვანი მინდორი, არც მდინარე, არც ტბა. არუმარე მხოლოდ ფხვნილი ქვიშითაა მოფენილი.

ეს მოჟუითალო და ეხვისფერი ქვიშა ქარის დროს ზატარა გორაკებად აიძარტება სოლმე. აქა-იქ კენჭებიც არის გაფანტული, ზოგიერთ ადგილას დიდრონი ქვებიც კვია. ასეთს ქვეს ქარი ვერ ერევა და ადგილიდან ვერა პრავს, უდაბნოს ქარი კი, სორმაკად წოდებული, სშირად ისე დონივრად ამოტეღება, რომ მთელი ეს ქვიშა ჰაერში ტრიალებს და ძირს სვეტებად ეშვება სოლმე. ამ დროს არც ცა ჩანს და არც მზის სხივი.

ჭასანას სამშობლოში წვიმა იშვიათად მოდის. მცენარეულობა
ვერ ხარობს, რადგან უწვიმოდ მათ არსებობა არ შეუძლიათ.

მაგრამ უდაბნოში არის ისეთი ადგილები, სადაც წვიარეობა.
წელი ამოდის დედამიწის ჰორზე, და ჰატარა მდინარეები ჩნდება.
ამ ადგილებში ადამიანი შეიძლება შესვდეს სიმწვანეს: ინდისურ-
მის ხეებს, რომელიც მეტად გემრიელ ნაყოფს იხსამს. ეს ხელი
არაბებისათვის ერთ-ერთ უმთავრეს საზრდოს შეადგენს.

ასეთ ადგილებს ოაზისი ეწოდება.

აქ არაბები ისვენებენ ჰალმების ჩრდილში, ჰკვებავენ აქლემებს
და იმარაკებენ წვალს და ინდისურმის ნაყოფს.

აქლემები.

არაბები აქლემის რძეს სვამენ, რძისაგან ვეულს აკეთებენ და
აქლემის ხორცს სჭამენ.

ქალები აქლემის მატულისაგან ართავენ სსვადანსევა ქსოვილს,
რომლებსაც ტანისამოსად და კარების გადანაფარებლად სმარობენ,
აქლემის ტყავისაგან კი გუდებს აკეთებენ წელის შესანახავად.

არაბებისათვის აქლემი ვეულაფერია: ისინი უაქლემოდ ვერ
გაძლებენ.

მდიდარ არაბებს აქლემების მთელი ჯოგი ჰყავთ—ორმოცი-
დან ორმოცდაათამდე.

აქლემს შეუძლია რამდენიმე ხანი უწულოდ გაძლოს, შიმშილ-
საც, შედარებით სსვა ცსოყელებთან, უკეთ იტანს.

უდაბნოში აქლემი თავისუფლად დაიარება: ნება-ნება, დინჯად,
სწორად, და არც ქვიშაში იფლობა.

აქლემი სურვით ატარებს როგორც ადამიანებს, ისე მძიმე სა-
ჰალნეებს.

ოიო.

მაშამ ჭასანას ჰატარა აქლემი აჩუქა. მართალია, ეს აქლემი
ულამაზოა, მაგრამ ჭასანას ვეულაფერს ურჩევნია.

—ოიო! ოიო!— ასე ეძანის ჭასანა ჰატარა აქლემს. კონაკი
მიუხსლოვდება ჭასანას და მის წინ დაიჩოქებს; ჭასანა შეასტება

ზურგზე, ბაღანს ხელს გადაუხეამს და ეელზე ფერად ღინჯილებს
შეაბამს.

ოთხს აწაწილი ფეხები და გრძელი, ვიწრო კისერი აქვს, თავი კი ერთი ციცქნა, სურვსე პატარა კუსიდა აქვს ამოსული.

(დასასრული იქნება)

თარგმ. ი. გრიშაშვილის.

მეზობრობით, ორთქლმავალ!

დაზიანებული ორთქლმავალი მეოთხე დღეა შემკეთებელ ქარსანაში დგას, მისი თვლები თავისით აღარ ტრიალებენ, შესაკეთებლადც ამ ქარსანაში რომელიღაც მქმინავმა მანქანამ შემოათრია.

რა უძლურია ახლა ის!

ორიოდე თვის წინად კი ამხუდ მაჭკიოდა რკინის გზის სადგურთან ნიძანსუტებს: „კამიფით, მომეავს უამრავი მკსავრი, კამიფით, მომაქვს ბაქოდან ნაუთის უსარმზარი ბაკები!“

დაზიანდა და დასწუღდა გპირულ შრომაში.

შემკეთებელ ქარსანაში ორთქლმავალი ჰირველ დღესვე ალექსანს დამკვრელ ბრიგადას ჩაბარეს აღსადგენად.

მთავარი ინჟინრის შემოწმების შემდეგ იგი ურიცხვ ნაწილად დაშალეს და სხვადასხვა საამქროში დაგსავენეს.

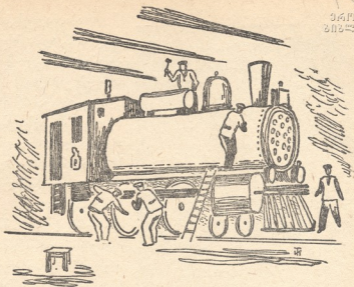
ალექსანს სწრაფად ადევნებს თვალს უოუელი ნაწილის შეკეთებას, კვება დროზე უნდა შეასრულოს, რომდანიშნულ წუთსაც არ გადასცილდეს.

— ამხანაგო არშალუს, ამ ორთქლმავალს სწორედ ის ადგილი აქვს ვეღასე უფრო დაზიანებული, რომელიც თქვენს საამქროში გადმოვკსავენეთ, — მიძართავს ალექსანს საქვამე საამქროს დამკვრელ შუმას.

— არა უშავს რა, ლექსო, მორჩება, ჩვენს დამკვრელ ექიმებს მისთვის კარგი წამლები აქვთ გამსადებული: ახალი ლითონები, ხრახნები და მარჯვე ძეგავი, — ხუმრობს ამხანაგი არშალუსა.

და მთელ საამქროში გაისმის ორთქლის ჩაქუნების კაკანი და არშალუსას მსილი: „დაჭკარით, დაჭკარით“.

აი ერთი მუშა შივ ქვამში შემკვრალა ელნათურას შუქსე, ბურღავს ქვამის კედლებს, შივ ხრახნებს ამავრებს. ზოგიც შემოდან კანკს აცილებს და მსრუნველი ხელით თავს ევლება.

— აბა, ამხანაგო ზურაბ, თვლები საღამოს ექვსისათვის უკვე მზად უნდა იყოს. ბრიგადირო ლევან, ტენდერი ახალი სასურავით დასურე.

საამქროდან საამქროში გარბის ალექსა და მუშაობის ტემპებს აჩქარებს. მეოთხე დღეა ორთქლმავალი შეკეთებულ ქარხანაში დგას.

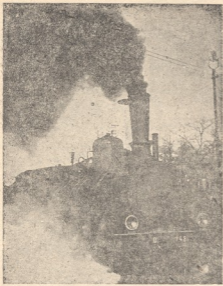
— მზად არის ქვაბი, მზად არის თვლები, მზად არის ტენდერი, — არის უკვე საღამოთი ცნობები.

ალექსა ტრიალებს. ჩქარობს — უოველი ნაწილი, გამზადებული და შეკეთებული, ამწეობ საამქროს გადსაცეს.

— ჩემო ორთქლმავლო, ახლა ისევ აგაწეობთ. ნახე, თუ შენს თვლებს ძალა არ მიეცეს და ტრიალის უნარი, — ჩურჩულებს ალექსა.

შეუეწეს თვლები, დაადგეს ქვაბი, საკვამლე მილი, საუვირი. ალექსას დამკვრელი ბრიგადა წუთსაც არ აცდენს, ვიყინებს, მაგრამ მისი შმა ორთქლის ჩაქუჩების კაკანსა და ელექტრომანქანების ზუსუნში იკარგება.

— აბა გასინჯეთ! — ამბუად იძლევა განკარგულებას ალექსა. ორთქლმავალი ღიანდაკზე გადაიუხანეს და ორთქლით ააკუტუნეს. ინყინებდა მოიწონა.

— აბა, ალექსანს რეულ ბრიგადას სსვა ორ-
თქლმაზალი გადაყვით შე-
საკეთებლად.

ალექსანს კაბრწუინებული
თვალებით მიუბრუნდა უკვე
აღდგენილ ორთქლმაზალს,
სელით კიბის საფეხურს შე-
ესო და თითქოს დიდინით
ჩაიწურსულა:

— მშვიდობით, მძიმე და
ძლიერო ორთქლმაზალო,
ისევ იბზინე შორეულ რკი-
ნის გსებზე და სელასლა
შესძახე სადგურთა ნიძან-

სვეტებს: „გამიშვიო, მომეხვს უამრავი მკსაური, გამიშვიო, მომაქვს
ნავითის უსარმაზარი ბაკები!“.

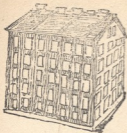
ირაკლი აბაშიძე.

პ ა ტ ა რ ა მ უ რ ი ნ ა ვ ი

ესლა დილია მზიანი,
მოოქროვილი ფერებით,
წითლად სხივებმა ცილით
ააფერადეს სერები.
დგანან, ხარობენ მზის შუქით
ეს ტანნაბადა ფიქვები,
ქალებს, ველ-მინდვრებს მოედვენ
პატარა გოგო-ბიჭები...
ირგვლივ მოჩანან გორ-მთები,
ისმის სიმღერა წყრილა...
უცებ ჰაერში ძაღუმად
რალაკამ გაიზრიალა.
თვითმფრინავია ჰაერში,

თანამედროვე ორბია...
პატარა გოგო-ბიჭები
ნახირისაკენ მორბიან.
...ესლა რომ ხმები მიწყნარდა,
ცაზე ღრუბლებში ნადები,
რეზომ თქვა ამხანაგებში:
„ავიატორი გავებდები!
როცა აქ, ბარში, იქნება
დღე ნათელი და მზიანი, —
მაშინ ჰაერში გავეკურცლავე
აეროპლანის ზრიალით!“

დავ. შამათავა.

შოღლი, ვაჟი.

ამ მრავალსართულიან სახლში ძალიან ბევრი ბავუძი ცხოვრობს: ორი კაკო, სამი ვანო, ოთხი თინა და სხვა...

კუშინ ამ სახლში ბევრი არასასნიამოვნო ამბავი მოხდა, დღეს კი უფრო მეტი...

მეზობლის ქალი სამსარეულოდან გამოდიოდა და ქვებით რძე მოჭქონდა. უცბად ზატარა ვაჟი ჩაუვარდა ფეხებში და რძე დაადურევენა.

მეზობელი უვიროდა, ვაჟიც უვიროდა, მხოლოდ ქვები იყო უღარდელი.

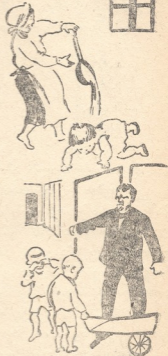
კაკო და ვანო თამაშობდნენ მატარებლობანას. კაკო ორთქლმავალი იყო, ვანო — სამკვარო ვაგონი, უკან კი მობმული ჭქონდათ საბარგო ვაგონი, — ერთთვლიანი ურეში.

მაგრამ გაიღო ოთახის კარი და მამამ თქვა:

— მოსვენება აღარ არის თქვენგან... დააკარკეთ აქედან!

მამა გავაფრდა, ორთქლმავალი გავაფრდა, სამკვარო ვაგონიც გავაფრდა... მხოლოდ საბარგო ვაგონი იყო უღარდელად.

თინას დედა ნებსას არ ამღეუდა ოთახიდან გასულიყო. ოთახში კი ადგილი არ არის. ვრთ კუთხეში კამოდი დგას, მეორეში — კა-

რბა, გვერდსე — მაკიდა. ვუელაფური მოსაწეენია. მხოლოდ საკე-
რავი მანქანაა საინტერესო. თინა მივიდა, დაატრიალა მანქანა, და
თითი შეიკერა.

თინა ტიროდა, დედაც ტიროდა, მხოლოდ საკერავი მანქანა
იყო უდარდელად.

შემდეგ ბავშვები კიბის ქვეშ მოგროვდნენ.

კაკოს მოაგონდა, რომ ის ორთქლმავალია.

— მე მივდივარ, — დაიქმინა ორთქლმავალმა.

— სად?

— ქუჩაში.

— შერე?

— სიდსე.

— შერე?

— არ ვიცი.

და ორთქლმავალმა ამოუშვა ორთქლი.

— თუძცა მე ვაგონი ვარ, მაგრამ არ ვარ თანახმა ამ მესავრო-
ბასე, — თქვა ვანომ: — მე მინდა მფრინავი ვიყო, თვითმფრინავსე...

— ვინ წაგიყვანს შენ მფრინავად! — გაჯავრდა თინა: — შენ
კბილებიც კი არა გაქვს წინ. აი, მე კი რას გავაკეთებ: წავალ
სოფელში ბუბისთან და ღორების მწუკმსი ვიქნები და არასოდეს
აღარ დავატრიალებ საკერავ მანქანას.

— არა, არა, მე ეგრე არ მინდა! — დაიუვირა ეთერი: — მე
ცოტა გაუისრდები და წავალ ფაბრიკაში მთავარ მუშად.

თამრომ კი, რომელიც ვუელასე დიდა და სკოლაშიც დაიარება,
თქვა: „მე ვიცი, რაც უნდა გააკეთოთ, მოძისძინეთ!“

და ვუელა დაწუნარდნ...

დილით თინას მამა დიდხანს იბანდა ზირს ონკანთან. დაიწყო
ზირის გამშრალება, აისედა და სედაუს — კედელსე ქალაღდა მიკრული.
თინას მამამ წაიკითხა და გაკვირვებული დარჩა.

— ააა, აი რაში ეოფილა საქმე!

კაკოს დედა მთქნარებით სამსარეულოში შევიდა ჩაიდნის სა-
ნახავად, მესედა — და კედელსე სედაუს ქალაღდა.

კაცოს დედამ წაიკითხა და ძალიან გაკვირდა:
— ოჲო, უუურეთ!

თამროს ბებია სამრეცხაოსკენ გაემართა სარეცხის დასარეცხად.
შენედა — კარებზე ქაღალდია.

ბებია მიმართავს გამუღელს:

— წაიკითხე, ამხანაგო, უსათვალოდ ვერ ვკითხულობ.

გამუღელმა წაიკითხა და გაკვირდა:

— საინტერესოა, საინტერესოა!

ბებიაც გაკვირდა.

გაიარეს დედებმა კალათებით ხელში, კოლპერატევი წასა-
სუღელად.

ხედავენ — კარებზე ქაღალდია. მათ ერთად წაიკითხეს:

— ამხანაგო მშობლებო! დაგვითმეთ ერთი ოთახი და ჩვენ
აღარ შეგაწუხებთ, აღარ ჩავიუარდებით ფეხებში, აღარ ვითამაშებთ
დერეფანში მატარებლობას, აღარ დავატრიალებთ საკერავ მანქანას
და სხვა... ჩვენ გინდა, რომ ჩვენის მშობლები აღარ შეწუხდენ
ჩვენი ცუდქობით...

ეს ამბავი კუთხეში მდგომ ძაღვს სხლში მოხდა. საიდან
ვიციტ ჩვენ ეს ამბავი?

ჩვენ სომ ბავშვებთან ვიუავით სტუმრად მათ ახალ საბავშვო ოთახში.
ზირველად ბავშვებს ასე უნახუსეს:

— არა კვაქვს თავისუფალი ოთახი...

მაგრამ ვიდაცას მოავონდა:

— წითელი კუთხე სომ თავისუფალია დდისით...

და ეს ოთახი ბავშვებს გადსცეს.

ბავშვები ძალიან კარვად მოეწუენ. მათ აქვთ დაფა, „კუბიკები“,
ჩაქუჩები და ლურსმუები. და როცა კარი დაკუტილია, მაშინ შუი-
ძლებს ვვირილი მატარებელივით და სსუანაირადც.

კარგი იქნება, თუ თქვენც მოაწუობთ ასეთ ისტორიას, ასეთი
დაბოლოებით.

მოდით, ვცადოთ!

ე. ა.

ოქტომბრელი!

გამოწერილი გაქვს თუ არა
ჟურნალი „ოქტომბრელი“?

საგამთრო ბინა

ჩვენგან ძლიერ შორს, ჩრდილოეთში, ყინულ-
ლებში დგას ხის სახლი. ზამთრობით ვერ მი-
უღებები მას ვერც ფეხით, ვერც მარხილით და
ვერც თვითმფრინავით. დგას სახლი ბნელაში.
განაპირა ჩრდილოეთში მზე არ ამოდის, ირ-
გვლივ მყუდროებაა. იშვიათად მოისმის ზღვი-
დან ღრმა სუნთქვა, და ყინულის ხერხეი-
დან გამოჩნდება საშინელი უღვაშებიანი თავი.
ეს არის ლომთევზა. ხანდახან დაიჭრიალებს
თოვლი, გამოვა თოვლის ზევიდან თეთრი
დათვი, ავა სახლის აივანზე, დასუნთქავს კლი-
ტის ქუქრუტანას და საქმლის სუნი ეცემა.

სახლში ადამიანები ცხოვრობენ. ისინი
ზაფხულში მოიყვანა ყინულმჭრელმა, რომელ-
მაც ყინულთა შორის გზა გამოიკვლია. მო-
მავალ ზაფხულში კიდევ მოვა ყინულმჭრე-
ლი, მოიყვანს მეზამთრეების შემცვლელებს.

რას აკეთებენ აქ მეზამთრეები? ისინი მთე-
ლი დღეები მუშაობენ, მათ არ აშინებს თოვ-
ლი, ყინვა, სიცივე თეთრი დათვები.

როდესაც ქარიშხალი ამოვარდება, მეზამ-
თრეები ჩაწერენ: როგორი სიძლიერის იყო
ქარი, საიდან ქროდა, რამდენი თოვლი მოი-
ტანა ქარიშხალმა.

როდესაც ჩრდილოეთის ციალი აინთება,
მეზამთრეები ჩაწერენ: რა მოსდიოდა კომ-
პასს ელვარების დროს, როდის აინთო და
როდის ჩაქრა ციალი.

მაღალ ქვებზე და ხის კოშკებზე დგას
ჩამწერი მანქანები, ისინი მომართული არიან
როგორც საათები. მანქანები თვითონ აღ-
ნიშნავენ რამდენი გრადუსია ყინვა, სინესტეა
თუ სიმშრალე, ღრუბლიანი ამინდია თუ მო-
წმენდილი.

მთელი ჩვენი საბჭოთა კავშირის ამინდი
დამოკიდებულია შორეულ ჩრდილოეთზე.
ამიტომაც ატარებენ ზამთარს ადამიანები
ყინულებში, ამისათვის მუშაობენ ისინი მთელი
დღეები, წერენ, დახეტიალობენ გაყინულ

ოკეანეზე, გალიბულ კლდეებზე თვალსაღვე-
ნებენ მანქანებს, ნადირობენ.

აი რა შეემთხვა ამ ერთი წლის წინად
ერთ მეზამთრეს.

ეს იყო პირველი იანვარი, 1931 წელს. ამ
დღეს მეზამთრეები მუშაობდნენ ისე, როგორც
ყოველთვის, მაგრამ ჩქარობდნენ, 8 საათისა-
თვის ყველაფერი უნდა გაეთავებიათ.
რატომ?

ამ დღეს რადიოთი უნდა ელაპარაკნათ
ნათესაებთან და მეგობრებთან. წერილები და
დებეშები აქ არ მოდიოდა, მაგრამ სამაგიეროდ
წელიწადში ერთხელ მეზამთრეები მოუსმენ-
დნენ თავისიანებს რადიოთი, ახალგაზრდა მე-
ცნიერი მიხაილოვი 7 ნახევარ საათზე წავიდა
მანქანების მუშაობის შესამოწმებლად. მიხაი-
ლოვი მიდიოდა და გზას ელექტროს ფარნით
ინათებდა. ყველაფერი წესრიგზე აღმოჩნდა.
მიხაილოვი უკან გამობრუნდა. უცბად თოვლმა
დაიქრიალა. მიხაილოვმა მოიხედა. ხედავს—
მისკენ ყინულის ზევი მოდის. რა არის?

მიხაილოვმა გაანათა ზევი ფარნით და
ნელა დასტვინა.

ზევი!!

უზარმაზარი თეთრი დათვი ღვას უკანა
ფეხებზე. როგორც ჩანს, მიხაილოვს უკან
შებტომას უპირებდა, მაგრამ ფარნის სინათ-
ლემ შეაშინა. მიხაილოვმა ფარანი პირდა-
პირსახეში შეანათა. ერთხანს იდგენ ასე. დათ-
ვი ღრმად სუნთქავდა. მიხაილოვმა შენიშნა,
რომ მას თევზის სუნი ასდიოდა. მიხაილოვი
ნელ-ნელა უკან იხევდა. დათვი დაეშვა ოთხივე
ფეხზე. -

მიხაილოვი სწრაფად წავიდა, მაგრამ წა-
ბორძიკდა და დაეცა. დათვი მისკენ გაე-
მართა და უკანა ფეხზე შედგა. მიხაი-
ლოვმა ფარანი ცხვირპირში შეანათა ნა-
დირს. დათვს შეეშინდა. მიხაილოვი ხელახლა
წავიდა უკან, და ხელახლა გაჰყვა მასნადირი.
ფრთხილად მიდიოდა მიხაილოვი, რომ კიდევ
არ წაბორძიკებულიყო. ასე იარეს რამოდენიმე

წუთი. უცბად მიხაილოვი ზურგით კლდეს მიებჯინა. ხედავს—მარჯვნივ კლდეა, მარცხნივ კლდეა.

მიხაილოვი მიხვდა, რომ ის უცაბედად „ფრინველის ჩიხში“ მოემწყვდა—ასე ეძახდნენ კლდეში მყოფ განიერ ნაპრაღს, რომელიც ორას ნაბიჯზე იყო დაშორებული სახლიდან. ჩიხიდან გამოსავალი არ იყო. მიხაილოვი წავიდა წინ დათვისაკენ, მაგრამ ნადირი უკანა ფეხებზე დადგა და დაიღრინა.

—უნდა ვიცადო, — თქვა მიხაილოვმა. ირგვლივ სიწყნარე იყო, მხოლოდ დათვი ქლოშინებდა და ფრუტუნებდა. გავიდა ათი წუთი. უცბად ცა გალურჯდა, შემდეგ გამწვანდა, შემდეგ ცასხვად-სხვა ფერის ნემსივით წვრილი ზოლები მოეფინა. „ჩრდილოეთის ციალი!“ მიხვდა მიხაილოვი. ირგვლივ თანდათან ნათლდებოდა, ფარნის სინათლე, მიხაილოვის ერთადერთი იარაღი, უბრალო ყვითელ რგოლად გადაიქცა.

დათვი ისევ უკანა ფეხებზე შედგა, მაგრამ ამ დროს ზევიდან სროლა გაისმა. ნადირი ყინულზე გაიშხლართა.

— მიხაილოვო, ცოცხალი ხარ? — ჩამოსძახეს ზემოდან.

— ცოცხალი ვარ.

— გამოიქეც ბინაზე, ჩვენები უკვე ლაპარაკობენ ლენინგრადიდან.

მიხაილოვი გადაახტა დათვს, რომელიც ჯერ კიდევ ყინულს ფხაქნიდა ბრჭყალებით, და გაიქცა სახლისაკენ.

როდესაც სახლში შევიდა, ხმამაღლა მოლაპარაკეში მუსიკა მოისმოდა, ნათესავებთან ლაპარაკი უკვე გათავებულიყო.

— მიხაილოვო, შენმა ვაჟმა და მეუღლემ გადმოგვცეს, რომ ისინი ჯანსაღად არიან, რომ სახლში ყველიაფერი კარგადაა, — უთხრა მეზამთრეების უფროსმა.

— ჩვენ ბევრი გავაკეთეთ ამ ზამთარში, — ამბობდა ხოლმე მიხაილოვი. — მე მიყვარს მოვონება ჩენი მუშაობის, ხის სახლის და ამ-

ხანაგების, მაგრამ ჯერაც ვერ მომინელებია,
რომ ველოდე, ველოდე და მაინც ვერ მოვი-
სმინე რადიოში ლაპარაკი. ძალიან მწყინს:
ნახევარი წელიწადი ველოდე და ბოლოს მა-
ინც დავიგვიანე!

თარგმ. ნ. ტყეშელაშვილის.

გვლზე დავესწარი გასაფხულს,
უვაუილთა გაძლბა მიამბა;
მერცხალბა შემომჭიკჭიკა,
ია მომიძღუნა იამბა.

შრომა დაიწყო ფუტკარმა,
ზრდა — აბრეშუმის ჭიამბა;
თეთრ-წითლად მორთეს ქათქათი
მსხალბა, ვამლბა და ბამბა.

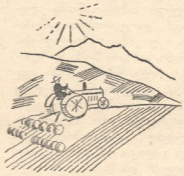
ტყე დაამშვენეს გაფოთულით
ცაცხუმბა, ვერსუმბა და ღვიამბა,
განსე გასიდა ტოტები
ღობის კალთებზე სვიამბა.

ბალები დაამუშავეს
ერთად ირბ და მსიამა;
მინდურად გასული ფარცხემა
ხსულებს უმარჯვა ციამა.

„სღებადაც ქცეულა, ისაროს
ჭურმა, ქერმა და შურიამა!“ —
კბი მოხსაელის სურვილით
ასე ვინატრე მამამა.

შიო მღვიმელი

ჩვენ თვითონ გავაკეთოთ აკეჯი ჯოხეებისაგან

ერთხელ როგორღაც შევიარე ჩემს მეგობართან, პიონერ-კოლექტივის ხელმძღვანელთან; მე გამაკვირვა ნაძვის ჯოხების სიმრავლემ, რომლებიც ბლომად ეყარა კლუბის ერთ-ერთ კუთხეში. ეს ჯოხები სხვადასხვა ზომის იყო. ამან ძალიან დამაინტერესა.

— გოგი, რა არის, ამდენი ნაძვის ჯოხი რომ დაგიგრო-

ვებია? ხომ არ ფიქრობ პიონერებთან ერთად საქსათბობის ახალი განყოფილება გააღო? — მივმართე მას.

— რის საქათბობი! რასაც შენ ახლა ხედავ, ეს კიდეც ცოტაა. ჩვენ შეფი დაგვიბრდა კიდეც გამოგვიგზავნოს ასეთი ჯოხები.

— კი, მაგრამ რისთვის აგროვებ მათ?

— თუ არ გეზარება, ჩადი სახელოსნოში და ნახე.

როდესაც კიბეზე ჩავდიოდი, მომესმა ჩაქუჩების კაკუნი და ხმები:

— შენ, ეი, ცოტა გაინძერი!

— შურა, მაგიდა მზადაა!

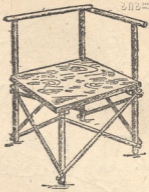
შევედი სახელოსნოში. ლაპარაკმა და ყვირილმა გამომაყრუა. დავიწყე თვალიერება. ორორი, სამ-სამი ბავში ჯოხებიდან სკამებს და მაგიდებს აკეთებდა. კედლებთან იდგა უკვე დამზადებული ნივთები; ყველაზე დაკრული იყო პატარა ქალაღები წარწერებით: „ჩემს შეფს ვალიკო იმნაძეს“, „კლუბისათვის“ და სხვა.

მე მივმართე გოგის:

— გოგი, რა ყოჩაღები არიან შენი ბავშვები, ასეთ სასარგებლო ნივთებს რომ აკეთებენ! მიაშვე, როგორ უნდა ამის გაკეთება, და ჩემს პიონერებსაც ვასწავლი.

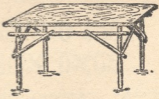
მე მოველაპარაკე გოგის, მანაც დროებით გვათხოვა ჯოხები, და ჩვენ სახელოსნოშიც ახმაურდა ჩაქუჩები, მოისმა ბავშვების სიმღერები.

რამდენიმე დღის შემდეგ ჩვენც ვიშოვნეთ ნაძვის ჯოხები, გოგის გადავუხადეთ ვალი, და ჩვენმა ბავშვებმაც დაიწყეს სკა-

მების, მაგიდების, სავარძლების და საწოლების დამზადება იმ საბავშო ბაღისთვის, სადაც მუშაობდნენ ჩვენი პიონერები.

ავეჯის დამზადების წესს მე არ ვმაღავ, როგორც გოგი, თქვენც გაიმბობთ, როგორ უნდა გაეაკეთოს ეს, თქვენ კი სხვებს უამბეთ, და ამ წელს ბევრ კოლექტივში იქნება საღურ-

გლო სახელოსნოები, ჩვენ შეგვეძლება ამ ავეჯით დავეხმაროთ საბავშო მოედნებს, საბავშო ბაღებს, სკოლებს და პიონერკოლექტივებს.

აბა დაუგდეთ ყური, როგორ კეთდება ასეთი ავეჯი.

იშოვნეთ ნაძვის ჯოხები, სისქით 3 ან 3 1/2 სანტიმეტრი, და ძველი ფიცრები.

შადრევანი

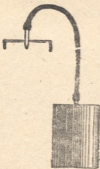
ჯოხებს სჭრიან იმ სიგრძეზე, როგორც უნდათ, და ამაგრებენ მათ ნ-დუმიანი ლურსმნებით. ლურსმნის ბოლო უნდა მოვლუნოთ, რადგანაც ჯოხები ხმელია და წვრილი; ლურსმნის ჩაჭედვამდე ის ადგილი წინდაწინ უნდა გავხვრიტოთ. თუ უფრო მაგრად გინდათ შეაერთოთ ჯოხები, ისინი უნდა შეაერთოთ სამკუთხედად ან გადააჯვარედინოთ. ეს ავეჯი შეიძლება შეიღებოს ზეთის საღებავებით. მუშაობის დროს თქვენ თვითონ შეგიძლიათ მოიგონოთ მა-

კონსერვის ყუთის მოცხნათ სახურავი, ყუთის ძირი გავხვრიტოთ და იმ ადგილას მივაამაგროთ რეზინის საკმაოდ გრძელი მილის ბოლო. მილის მეორე ბოლოს ჩამოვაცვათ მინის პატარა მილი, რომლის ბოლო ვიწროვდება. შემდეგ სველი სილისაგან ან თიხისაგან გავაკეთოთ გორაკი და იმის თავზე დავდგათ ეს ჩვენი კონსერვის ქილა. რეზინის მილი გაივლის გორაკში და თავს ამოყოფს გორაკის რომელიმე მხა-

რეს. ამ ადგილას კეთდება კონსერვის მეორე ყუთი, რომელსაც ზედა სახურავი მოხსნილი აქვს და ფსკერიც გახვრეტილი, სადაც უკეთდება ეს მინის მილი. თუ ზედა კონსერვის ქილაში ჩაეხსნამთ წყალს, წყალი წამოვა მილში და შადრევანად ამოვა მინის მილის ვიწრო ბოლოდან.

კარგია ასეთი შადრევანის გაკეთება ტერარეუმში. თ. დ.

გიღების, სკამების და სხვა ნივთების სხვადასხვა ფორმა.

მკითხველო! შეგიძლია თუ არა შენ თვითონ რაიმეს გაკეთება? თუ შეგიძლია, ასწერე კეთების პროცესი და გამოგზავნე რედაქციაში.
მისამართი: აღმასკომის ქ., № 7. თურ. „ოქტომბრელი“-ს რედაქციას.

გაზაფხულდა... მიდამოს
შუე ხალისით დასცქერის,
ცხოვრებამ გაგვიღიმა
შვილებს ჰროლეტარების.

მაში, კთხოვ, აღარ მცემო,
ბორცობად ნუ დამცქერი,
თორემ ბავშებს, იცოდე,
მლიერი ჭუავთ დამცველი.

ჩვენ საბჭოთა ქვეყნისთვის
შემცველი ვართ რიგები,
გავიხრდებით მალე და
მტერსაც დავეჭიდებით.

გადავარე, მაძილო,
მათრასები, წიკვლები,
ცემის ნაცვლად მასწავლე
შრომის, ბრძოლის ხერხები.

შეიცვალა, მაშებო,
ჩვენში აღსრდის წესები,
ძველებურად, ველურად
არ იხმართო წიკვლები!

სიტყვით, საქმით გვიჩვენე
მაგალითი, მაძილო,
გავიხრდებით მალე და
მოვსწამობთ მტერს, არ დავინდობთ!

ელ.

I

კოტიკო და სანდრო რუსთველის
პროსექტზე მოდიოდნენ.

— ფრთხილად, — უთხრა კოტი-
კომ, — შედავ, ავტომობილი მოდის.

— იქეთა ქუჩაში გადაუსვევს, — მიუგო სანდრომ.

— რა იცი, რომ გადაუსვევს, ზირდაზირ ჩვენსკენ მოდის.

— გადაუსვევს, — ვამეორებ სანდრომ, და მართ-
ლაც, თქვა თუ არა, ავტომობილმა გადაუსვია.

— როგორ გამოიცანს? — გაუკვირდა კოტიკოს.

— მე კი არ გამოვიცანის, წინდაწინ მივხვდები
ხოლმე.

— მეც მინდა წინდაწინ მივხვდე და მასწავლე.

— კარგი, — უთხრა სანდრომ, — აბა უუურე.

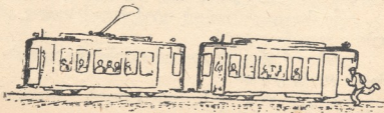
II

ამ დროს პროსექტზე მოდიოდა ტრამვაი და
კვირდით ვიღაც მწვანეკეპიანი მოქალაქე მოსდევ-
და სირბილით.

— აი ახლავე გაჩერდება ეს ტრამვაი, — თქვა
სანდრომ.

— სტუუი! — დაიუვირა კოტიკომ, — რისთვის
უნდა გაჩერდეს, ამ წუთში არ დაიძრა?

ამ დროს ვიღაცამ დაუსტვინა, ტრამვაი გაჩერდა, ცოტა ხანს
იდგა და წავიდა. მწვანეკეპიანი კაცი კი დარჩა მილიციონერთან,
რომელიც რაღაცას ელაპარაკებოდა.

— უნდა! — შეკვირბა კოტიკომ.
ტიკომ.

— მე კიდევ მივხვდები, —
თქვა სანდრომ, — აი ეს ავტო-
მობილი ამ წუთს განერდება.
ავტომობილი განერდა.

— ამ წუთში ეს ტვირთის ავტომობილი დაიძვრის და წავა.
ტვირთის ავტომობილი წავიდა.

— აბა უუურე, აი ეს ერღები, სხმი ავტომობილი და ველო-
სინჯები ასლავე განერდებიან.
ველა განერდა.

— ვაი, ვაი! — კვირობდა კოტიკო.
— ეს მოტოციკლეტი ასლავე ელბაქიდის
დაღმართსე გადაუსვევს, — კვიროდა სანდრო.
მართლაც, მოტოციკლისტმა ხელი ასწია,
დაუშვა საჭესე და გადაუსვია ელბაქიდის დაღ-
მართსე.

III

— აბა ასლა მე მივხვდები წინდაწინ, — თქვა კო-
ტიკომ, — აი ასლავე ეს ტრამვაი უკან წავა.

მაგრამ ტრამვაი წინ წავიდა.

— არ გამოვიდა, — თქვა კოტიკომ, — არა უძახს!
აი ეს ავტომობილი კი ასლავე მოტრიალდება ირკე-
ლივ.

მაგრამ ავტომობილმა უცებ დაიუვირა, უკან წითე-
ლი ლამპა აინთო, და განერდა.

— აი ასლა კი ეს ტვირთის ავტომობილი ნამდვილად განერ-
დება! — დაიუვირა კოტიკომ.

მაგრამ, ჯერ ერთი, ეს ტვირთის ავტომობილი ავტობუსი გა-
მოდგა და არც განერდა.

— არაფერი არ გამოდის, — თქვა კოტიკომ, — მასწავლე, რო-
გორ უნდა მივხვდე წინდაწინ.

— იცი რა, — უთხრა სანდრომ, — როდესაც მილიციონერი ასწევს მძლავრ ჯახს, — ეველა, ვინც მიდის იმ მხარეს, ჩერდება.

როდესაც ტრამვაი მიდის და ამ დროს ვინმე შეხატება, მილიციონერი გაჩერებს ტრამვაის, კადმოსუამს შემსტომს და ჯარმას გამოართმევს. მიძვალ ტრამვაისე შეხატობა არ შეიძლება, ამ შესტომის გამოა, რომ ბუერი უხელო და უფუხო რჩება.

როდესაც ავტომობილის უკან წითელი ლამუა აინთება, ეს იმის ნიშანია, რომ ავტომობილი გაჩერდება.

როდესაც მოფერი ასწევს ხელს მძლავრ, ეს ნიშანს, რომ ავტომობილი გადაუსხევს იმ მხარეს, საითაც მოფერმა ხელი ასწია.

— დაიცა, — შეჭვივრა კოტიკომ, — ეს ავტომობილი ახლავუკ გაჩერდება.

ავტომობილი გაჩერდა.

— აი სედავ, — უთხრა სანდრომ, — მაგრამ აი ამ კუთხიდან იმ კუთხეში ვერ გადაჭრი ქუჩას.

— ვითომ რატომ? — იწინა კოტიკომ.

— ვერ გადაჭრი.

— აბა მიუერე; — თქვა კოტიკომ და პირდაპირ გასწია.

გადადგა თუ არა პირველი ნაბიჯი, მილიციონერი გადაეღობა.

— ამსანაგო, ქუჩასე ირიბად გადასვლა არ შეიძლება, — პირდაპირ წადი.

კოტიკო მობრუნდა.

— რატომ არ შეიძლება? — ჰკითხა სანდროს.

— იმიტომ, რომ ქუჩაში სიარულის კანონები მარტო ცხენებობსა და ტრამვაისთვის კი არ არის, ჩვენთვისაც არის დაწერილი, — უთხრა სანდრომ და გაუდგა გზას შინხსაკენ. ქუჩებზე გადადიობა პირდაპირ სწორ კუთხეებში, ჯერ მიხედავდა მარცხნივ, მერე მარჯვნივ და ამავე დროს მღეროდა თავისთვის ლექსს, რომელიც იწუბობდა:

— შეისწავლეთ ქუჩასე მოძრაობის კანონები!

საბავშვო განყოფილება

როგორ ჩავატარეთ ფედერაციის 10 წლის თავი

12 მარტს შესრულდა ამიერკავკასიის ფედერაციის ათი წლის თავი. ამ დღისათვის ჩვენმა კოლექტივმა დიდი მუშაობა ჩაატარა. გამოვუშვიტ კედლის გაზეთი, რომელიც საკუთრად ამ დღისათვის იყო მიძღვნილი.

რგოლებში დაგვირიგეს წიგნები, რომლითაც შევისწავლეთ ფედერაციის მნიშვნელობა.

პიონერკოლექტივის ხელმძღვანელობით ჩავატარეთ საღამო, მეორე დღით კი სადემონსტრაციოდ გავედით.

ასე ჩავატარეთ ფედერაციის 10 წლის თავი.

მე-2 ჯგუფის მოწაფე ქეთო საანიშვილი.

ა კ რ ო ს ტ ი ხ ი

ლ ენა დარბის მინდორში,
შ ნძელა წინ უხვდება,
ნ აზი ხმით წასჩურჩულებს:
ი ა სად იფურჩქნება?
ნ აკადული რომ რაკრავებს,
ი აც იქ იფურჩქნება.

მე-2 ჯგუფის მოწაფე ლეილა თაბუკაშვილი.

დ ი ლ ა ქ ა ლ ა ქ უ ი

დილაადრიან, ჯერ კიდევ ღამით,
საყვირის ხმებმა ქუჩა დაფარა,
და მზის სხივებმა, დილის გრილ სიომ
ღამის სიბნელე მოსპო, გაფანტა.
მზემ სხივი სტყორცნა ცასა და მიწას,
და ახმაურდა ელექტროძრავი,
ზოგი სკოლისკენ, ზოგი ქარხნისკენ...
იქ, ქუჩაშია, ტემპია ჩქარი!

მე-4 ჯგუფის მოწაფე გ. საამიშვილი.

ნახ. სოსო აღლაძის (8 წლის)

მაგაფხური

დაგვიდგა გაზაფხული,
ამწვანდა ველ-მინდორი,
ყვავილებიც ამოძვრენ
ლურჯი, თეთრი, წითელი.

მზე თავისი სხივებით
ათბობს არემარეს,
და მერცხალი ლამაზი
შრომობს, ბუდეს აკეთებს.

პაწაწინა ბავშვები
გამოსულან გარეთა,
უხარიათ მათაც, რომ
გაზაფხული მოვიდა.

მე-2 ჯგუფის მოწაფე ლეილა თაბუკაშვილი.

მკითხველუგო!

მოგვაწოდეთ მასალები საბავშვო
განყოფილებისათვის.

კოლექტიური მუშაობა ძალიან გავრცელებული და ნაყოფიერია მწერთა შორის; ასეთი მუშაობა გვაოცებს იმ შედეგებით, რომელსაც ბოლოს აღწევენ პატარა მწერები. საკვირველი აღმშენებელი არიან ტერმიტები და ჭიანჭველები, ისინი საერთო ძალით აშენებენ უზარმაზარ ბინებს. მოდი, თვალი გადავაფლოთ მათ მუშაობას.

ბ ბ რ მ ი ტ ბ ა ი

ტერმიტები, ანუ თეთრი ჭიანჭველები, უზარმაზარ სახლებს აშენებენ, ძნით დატვირთული ურმის ოდენას. ამასთანავე ერთად მათი ნაგებობანი იმდენად მაგარია, კამეჩიც რომ შედგეს, არ დანიგრევა. ადამიანი გაჭირვებით თუ დაანგრევეს მას რკინის წერაქვებით. საქმე ის არის, რომ ტერმიტები თავის ბუდეს ფისით ახელილი მიწისგან აკეთებენ, ამიტომაც წვიმის წყალი ვეღარ ჩარეცხავს ხოლმე იმათ ბუდეს. ბუდე შემდეგანიარადაა მოწყობილი: ზევით, გუმბათის ქვეშ, ცალიერი ოთახია, მის ქვევით არის დერეფნები მუშა ტერმიტებისათვის. სულ ქვევით, თალის ქვეშ, არის დედატერმიტის ბინა, რომელიც კვერცხებს დებს.

ამის გარშემო მოთავსებულია რამდენიმე ოთახი, რომ-

ლებიც ერთმანეთთან დერეფნებით არიან შეერთებული. აქ არიან მუშა და მხედარი ტერმიტები; ზოგი იფარავს დედატერმიტს, ზოგს კი მიაქვს კვერცხები, რომლებსაც დებს დედატერმიტი. სდებს ის წუთში 60, ანუ დღელამეში 84000 კვერცხს. ეს კვერცხის დება თითქმის ერთ წელიწადს გრძელდება. ოთახის გვერდებზე მოთავსებულია ფისისა და მცენარეების გასქელებული წვენი საწყობი. სიმაღლე ამ შენობისა თვითონ ტერმიტზე 1000-ჯერ დიდია და რომ ადამიანმა მოინდომოს ტერმიტის მიბაძვა, მაშინ მან უნდა ააშენოს ერთ კილომეტრზე უფრო მაღალი სახლი. მაგრამ სააღმშენებლო ხელოვნება ასეთ ღონემდე ჯერ არც ერთ ქვეყანაში არ ასულა. არ უნდა დავივიწყოთ ის, რომ ტერმიტების სახლის იმდენივე ნაწილია მიწაში მოთავსებული, რამდენიც მიწის ზევით. ასეთი ბუდის აშენება შეუძლია მრავალი ასიათასი ტერმიტის დაჯინებულ მუშაობას. შეხედავთ ტერმიტის მუშაობას. ყოველი ტერმიტი, განცალკევებული, თითქოს ბევრს აკეთებს, მაგრამ მხოლოდ მთლიანი ძალით შეუძლიათ მათ ასეთი ბინების აშენება. ტერმიტები ცხელ ქვეყნებში ცხოვრობენ და საბჭოთა კავშირშიც არიან — თურქესტანში.

თ. ანთაძე.

გვიამბათ ლენინის შესახებ

ეს მოხდა გერმანიაში, რეინის ოლქის ერთ-ერთ სკოლაში.

შემოვიდა თუ არა ჯგუფში მასწავლებელი, ის გაკვირვებული შესწერდა.

ბავშვების უმრავლესობას ეკლსე წითელი ეელსახევი ჰქონდა გაკეთებული, მათი სასე კი რაღაც სერიოზულ და მტკიცე გადაწყვეტილებას გამოხატავდა.

მასწავლებელმა არაფერი არ თქვა, დაჯდა მაკიდისთან და გაკეთილი დაიწყო.

მაგრამ აი დგება ერთი ზიონერთაგანი და აცხადებს:

— ბატონო მასწავლებელო, დღეს გვინდა მოვისმინოთ რაიმე ლენინის, ლიბკნეხტის და ლუქსემბურგის შესახებ.

დგება მეორე და ამბობს:

— დღეს 14 წლის თავია ლიბკნეხტისა და ლუქსემბურგის კარდაცვალებიდან.

შესამე და მეოთხე ამბობს:

— გვიამბეთ ჩვენი მუშების ბელადების შესახებ.

მასწავლებელმა მეტი აღელვებისაგან აღარ იცის რა ჰქნას; მაგრამ ამ დროს დგება ერთ-ერთი ზიონერთაგანი და ამბობს:

— თუ თქვენ ამისთვის მომსადებელი არ ხართ, აი, იხებთ ეს წიგნი და წაგვიკითხეთ აქედან.

მთელი ჯგუფი ამ წინადადებას იცავდა.

— ჰო, ჰო, წაგვიკითხეთ! ჩვენ გვინდა მოვისმინოთ ჩვენი ბელადების შესახებ.

მაგრამ მასწავლებელი გამოერკვა, ის დგება და ხმაძაღვლა აცხადებს:

— არ წაუკითხავ!

და სიბრახისაგან გაწითლებული ძიჯახსუნებს კარს და გარბის ჯგუფიდან.

— წითელი ბანდა! მე მაგათ ვუჩვენებ! — ესმით ბავშვებს, რომლებიც წამოცვივდენ და დაიწვეს მსჯელობა შექმნილი მდგომარეობის შესახებ.

არ გაუგებია სუთ წუთს, რომ ჯგუფში გამოცხადდა მასწავლებელი სკოლის დირექტორთან ერთად.

— ეს რას ნიშნავს, ა?

და ათვადიერებს მოწაფეებს.

— ეს ეველაფერი სამაგულმე ბოლშევიკებმა მოაწვეეს, არა? აი, ახლა მიუხრეთ მე!

— ეს ჩვენ თვითონ გადაწყვიტეთ, ბატონო დირექტორო. ჩვენ ვიცით, რომ დღეს სამელოფიარო დღეა და გვინდა, რომ მასწავლებელმა წაგვიკითოსოს ჩვენს ბეჭდებზე.

— სმა გაიკმიდეთ! — ღრიალებს დირექტორი. მასწავლებელი ჩაიქნევს ხელს და ორივენი გადიან.

მაშინ ჰიონური განსი ჯდება მასწავლებლის მაკიდასთან, იღებს წიგნს და უკითხავს ჯგუფს იმის შესახებ, თუ როგორ მოკლეს სოციალ-ფაშისტებმა კარლ ლიბკნეხტი და როსა ლუქსემბურგი...

ელ.

ნაბეჭოლი ამბავი

(ანტირელიგიური პიესა)

ს ე ლ მ მ დ ვ ა ნ ე ლ ი : საეკლესიო დღესასწაულების დროს ანტირელიგიური ფრონტი ცოცხლდება, მღვდლები შეტყვავებულნი გადმოდიან; მათ სშირად ბრძოლის მოსერსებული ტაქტიკა აქვთ.

რომ შორს არ წაფიდეთ მავალითებისათვის, სიტუვა მიუცეთ სოფლის ჰიონერს.

სოფლის ჰიონერი: აი მოკლე ამბავი მღვდლების ემბავობის შესახებ.

თქვენ, რასაკვირველია, იცით ჩვენი სოფელი. საადღეკომა დილის წირვასე, ვისაც დმერთი სწამს, ეკლესიისაკენ მიეშურება. მათ, რასაკვირველია, ვუბნებით: „რელიკია სწამდავია, არ იქონიოთ მღვდლებთან შეკობრული ურთიერთობა“.

ისინი კი არამცთუ თვითონ მიდიან, თან
ბავშვებსაც მიათრევენ ეკლესიაში. ამას მო-
სდევს ბევრი უთანხმოება. ბავშვებს, რა თქმა
უნდა, ღმერთი არა სწამთ. მაგრამ მშობლე-
ბი აიძულებენ ეკლესიაში იარონ.

ასეთ დროს გამოვიდა ჩუენი ზიონური მი-
ძეო.

— არ წავალთ დილის ლოცვაზე, არ წავი-
ლებთ საკურთხეს, რაც უნდა ბევრი იწუწუნოთ.
არ გვინდა არც ზასკა, არც კვარცხები. ძვე-
ლი წესები უნდა დავანგრიოთ, ასალი უნდა
შეგქმნათ.

ბავშვებიც უვირიან: „თანახმა ვართ, თა-
ნახმა!“

უპარეს კენჭი და ერთხმად გადაწყვიტეს:
„მიღებულ იქნას მიძეოს წინადადება“.

დილის წირვაზე აწყარუნდა ეკლესიის ზა-
რები. მღვდელი თვალებდაჭკუტული ათვალიე-
რებს თავის მრევლს.

სულაჴს — ბავშვები არხად არიან.

მღვდელს სასე დაუღრიავა.

იფიქრა, იფიქრა...

და მოიფიქრა.

მან სწრაფად გადაწყვიტა. ერთხელ შეიხედა
ზიონურების კრებაზე და ხელად ეშმაკ მუღლი-
ად გადაიქცა.

— ხედა ბავშვებო, სიზმრად შეცვიური გამო-
მეცხადა და ამის აღსანიშნავად გადაწყვიტე
ჩემი წმინდა ფესებიდან მიუცე ჩემები იმას,
ყინც ლოცვებზე ბუჯითად იულის.

ბავშვები გაჯავრდენ და მღვდელს მისცვიდენ.

— ხვენ ჩემებით ჴერ მოკვარეუბ.

ჩვენ ჩემებით ჴერ მოკვარეუდი!

האָנדרט פּראָצענט פֿאַר אַלע
אַרבעטער און אַרבעטערין

